

Protokół
XV posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 11 czerwca 2015 roku

I. Otwarcie posiedzenia

Przewodniczący RG prof. J. Woźnicki otwierając obrady, przywitał członków Rady oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Przekazanie przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich wydawnictwa pt. „Program rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r.” – prof. Ryszard Zimak, Wiceprzewodniczący KRASP

Prezentowana publikacja przygotowana została przez Fundację Rektorów Polskich w ramach Programu rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r. na podstawie decyzji Zgromadzenia Plenarnego KRASP. Jest ona wynikiem prac Komitetu Sterującego pod Przewodnictwem prof. J. Woźnickiego, który odpowiadał za realizację przedsięwzięcia. Prezentowany Program rozwoju szkolnictwa wyższego obejmuje pięć części: tj. Opis prac nad programem i jego najważniejsze elementy, Misja społeczna Uniwersytetu w XXI wieku, Diagnoza szkolnictwa wyższego, Finansowanie szkół wyższych ze środków publicznych oraz Deregulacja w systemie szkolnictwa Wyższego.

Prof. R. Zimak złożył na ręce prof. J. Woźnickiego podziękowania za ogrom pracy jaki został włożony w przygotowanie i opracowanie strategii.

Następnie głos zabrał Podsekretarz Stanu Prof. W. Duch, który wyraził podziękowania za wysiłek jaki został włożony w opracowanie tego dokumentu. Przypomniał również, iż 24 czerwca odbędzie się organizowana przez MNiSW debata na temat przyszłości i rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego. Wyraził nadzieję, że wyniki tego opracowania znajdą w debacie godne miejsce.

Poinformował, że przedstawiciele RG w osobach Prof. J. Woźnickiego oraz Prof. Z. Marciniaka będą obecni na wspomnianym spotkaniu jako paneliści.

IV. Problematyka konsolidacji w szkolnictwie wyższym w Polsce – kontynuacja dyskusji

Przewodniczący Rady otworzył debatę, która była kontynuacją marcowego spotkania RG na temat konsolidacji szkolnictwa wyższego w Polsce. Następnie oddał głos prelegentom Przewodniczącemu Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych KRASP prof. M. Pałysowi, Rektorowi Uniwersytetu Warszawskiego oraz prof. J. Szambelańczykowi Przewodniczącemu Zespołu roboczego ds. konsolidacji w sektorze szkolnictwa wyższego, działającego jako zespół Rady Głównej.

Prof. Pałys zaprezentował jeden ze sposobów konsolidacji na przykładzie uczelni z Lotaryngii. Motywacją do połączenia uniwersytetów z Nancy i Metz było powołanie uniwersytetu, który byłby aktywny we wszystkich dziedzinach nauki, atrakcyjny dla studentów zwiększyłby prestiż ośrodka naukowego jak i regionu. Proces konsolidacji wdrażano etapami opracowano model organizacyjny,

utrzymano wewnętrzną różnorodność, zadbano o dobrą komunikację wewnętrzną i zewnętrzną, a także podniesiono standard usług świadczonych przez administrację. Prof. Pałys zwrócił uwagę, że proces konsolidacji nie jest procesem standardowym. Dlatego tak ważne podczas jego tworzenia jest uwzględnienie zarówno uwarunkowań wewnętrznych każdej z uczelni tj. poziomu kadry, poziomu prowadzonych badań naukowych, obaw środowiska przed zmianami jak i uwarunkowań prawnych. A także należy wiedzieć co chce się osiągnąć poprzez konsolidację. Podkreślił, że przeprowadzenie tego procesu nie daje gwarancji osiągnięcia sukcesu.

Następnie głos zabrał prof. J. Szambelańczyk, który przedstawił dotychczasowy przebieg działań Zespołu oraz podzielił się wątpliwościami jakie pojawiły się podczas prac Zespołu.

Zgodnie z przyjętymi założeniami Zespół planuje:

- uzyskać informacje i uwagi jakie płyną ze środowiska na temat konsolidacji uczelni,
- zasięgnąć opinii ekspertów,
- zorganizować sieć osób współpracujących z Zespołem,
- wykorzystać doświadczenia innych krajów europejskich w zakresie przeprowadzania procesu konsolidacji (np. Niemcy, Szwecja),
- przygotować narzędzia badawcze np. opracowanie ankiet, które będą rozesłane do uczelni,
- zebrać bazę publikacji na temat konsolidacji,

Kończąc swoje wystąpienie prof. J. Szambelańczyk zaapelował do obecnych na sali rektorów o podjęcie współpracy i podzielenie się opiniami środowiska na temat konsolidacji z członkami Zespołu. W nawiązaniu do tego zaproszenia, prof. J. Woźnicki przytoczył treść uchwały RG w sprawie powołania Zespołu oraz przedstawił zakres jego działania i skład członków Zespołu, a następnie jako Przewodniczący Rady otworzył debatę.

W debacie uczestniczyli: prof. P. Lampe, prof. M. Krawczyk, dr. A. Bartczak, prof. J. Żmija, dr A. Pieniądz, dr A. Kiebała, prof. K. Czaplicka-Kolarz, prof. M. Szczerek, mgr Gajda, prof. T. Miczka, prof. J. Szambelańczyk, prof. Z. Marciniak

Podczas dyskusji podkreślono, że:

- przykład Lotaryngii może nie dawać szansy powodzenia z uwagi na przyzwyczajenia środowiska akademickiego do obecnie istniejących rozwiązań systemowych,
- nie należy łączyć dużych uczelni akademickich lecz dążyć do ich wzajemnej współpracy w zakresie prowadzenia badań naukowych i tworzenia struktur charakterystycznych dla uniwersytetów badawczych, ale nie do zwiększania liczby studentów,
- istnieje potrzeba reformowania uczelni (podniesienie efektywności pracy, zmniejszenie liczby pracowników techniczno-administracyjnych itd.),
- należy iść w kierunku łączenia szkół wyższych w badawcze związki uczelni,
- należy podjąć kampanię informacyjną czym jest konsolidacja, opracować bilans zysków i strat przeprowadzenia jej procesu,

- nie należy dokonywać konsolidacji poprzez wprowadzanie odgórnych rozwiązań prawnych lecz dążyć do uzyskania akceptacji środowiska akademickiego i wspierania jego własnych inicjatyw w tym zakresie,
- przeprowadzenie konsolidacji odgórnej byłoby możliwe w przypadku uczelni nieefektywnych,
- należy wyraźnie określić korzyści jakie będą płynęły z konsolidacji,
- istnieje potrzeba doboru właściwych argumentów, które mogłyby zapobiec zwiększaniu obaw i wątpliwości środowiska przed dokonywaniem zmian jakie pociąga z sobą konsolidacja.

Podsumowując głosy z dyskusji prof. J. Woźnicki podkreślił, że procesy konsolidacyjne muszą być traktowane jako inwestowanie w przyszłość, a więc wymagają znacznych nakładów finansowych. Zauważył, że Rada z własnej inicjatywy podjęła decyzję o objęciu pracami programowymi problematyki związanej z konsolidacją szkolnictwa wyższego. W Raporcie, który będzie opracowany przez Zespół zostaną uwzględnione zarówno krajowe jak i zagraniczne przykłady konsolidacji uczelni, znajdzie się również odwołanie do przykładów sektora niepublicznego. Wiele uczelni niepublicznych poddając się procesowi konsolidacji i tworząc konsorcja uniknęło problemów finansowych, a także ochroniło zasoby szkolnictwa wyższego. Nawiązując do wypowiedzi prof. Z. Marciniaka odniósł się do kwestii problemów konsolidacji wewnętrznej tj. konfliktu kulturowego i organizacyjnego jaki może mieć miejsce przy łączeniu uczelni, a także o ograniczeniu jakie niesie ze sobą nadmierne przywiązywanie wagi do rankingów międzynarodowych. Jak podkreślił Przewodniczący RG intencją Rady jest przedstawienie raportu, który ułatwi środowisku spojrzenie na sprawę konsolidacji w szkolnictwie wyższym z uwzględnieniem całej złożoności tych procesów.

V. Komunikaty

Treść komunikatów stanowi załącznik do protokołu.

VI. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

- **poselskiego projektu ustawy o Polskim Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego**

Rada zgłosiła szereg uwag szczegółowych. Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie. Uchwała nr 202/2015 stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

- **projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców**

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił projekt uchwały. Rada zgłosiła szereg uwag szczegółowych. Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie. Uchwała nr 203/2015 stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

- **projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie podejmowania i odbywania**

przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych

Przewodniczący Komisji Kształcenia RG, prof. E. Jezierski, przedstawił projekt uchwały. Rada pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia, zgłaszając jednocześnie uwagi szczegółowe. Uchwała nr 204/2015 stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

VII. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Przewodniczący Komisji Uprawnień Akademickich RG, prof. J. Żmija, przedstawił opinie dotyczące wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada jednomyślnie **pozytywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie matematyka Wydziałowi Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Politechniki Łódzkiej,
- doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce Wydziałowi Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie energetyka Wydziałowi Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
- doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biochemia Instytutowi Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie,
- doktora nauk fizycznych w dyscyplinie biofizyka Wydziałowi Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica.

Rada jednomyślnie **negatywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska Instytutowi Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB w Warszawie,
- doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia Instytutowi Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego,
- doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie kulturoznawstwo Instytutowi Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w Łodzi,
- doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse Wydziałowi Zarządzania Społecznej Akademii Nauk w Łodzi,
- doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne Wydziałowi Artystycznemu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi,

- doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie agronomii Instytutowi Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Uchwały nr 205/2015, nr 206/2015, nr 207/2015, nr 208/2015, nr 209/2015, nr 210/2015, nr 211 /2015, nr 212/2015, nr 213/2015, nr 214 /2015, nr 215 /2015, nr 216/2015, które stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

VIII. Zaopiniowanie zasad przyznawania stypendiów naukowych

Rada jednogłośnie **pozytywnie** zaopiniowała przedstawione poniżej regulaminy przyznawania stypendiów naukowych.

1. Regulamin konkursu na stypendia naukowe im. Bohdana Solchanyka dla uczestników studiów doktoranckich w Szkole Nauk Społecznych IFiS PAN
2. Regulamin konkursu na stypendia naukowe finansowane ze środków Higher Education Support Program dla uczestników studiów doktoranckich w Szkole Nauk Społecznych IFiS PAN
3. Regulamin przyznawania specjalnego stypendium naukowego Polar-KNOW dla doktorantów środowiskowych Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych III stopnia oraz studiów doktoranckich prowadzonych odrębnie przez jednostki tworzące Centrum Studiów Polarnych
4. Regulamin przyznawania specjalnych stypendiów naukowych z Funduszu Stypendialnego im. P. Zaleskiego na Wydziale Prawa i Administracji UJ
5. Regulamin przyznawania stypendiów za wyniki w nauce dla studentów kierunków ekonomicznych – Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości w Łodzi

Rada jednogłośnie **negatywnie** zaopiniowała przedstawione poniżej regulaminy przyznawania stypendiów naukowych.

1. Zasady przyznawania stypendiów doktorantom Wydziału Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej
2. Zasady przyznawania stypendiów dla studentów II stopnia w ramach Wrocławskiego Centrum Biotechnologii KNOW

Stanowiska nr 41/2015, nr 42/2015, nr 43/2015, nr 44/2015, nr 45/2015, nr 46/2015, nr 47/2015, stanowią załączniki do protokołu.

IX. Sprawy różne i wolne wnioski

Prof. P. Lampe przedstawił problem uregulowania kwestii czasu pracy lekarzy akademickich zatrudnionych w szpitalach klinicznych i zwrócił się z prośbą o zajęcie stanowiska przez Radę. Przewodniczący RG, poprosił o przygotowanie stosownej notatki, która będzie podstawą do dalszych działań Rady.

Prof. J. Szambelańczyk w imieniu Komisji Ekonomiczno-Prawnej oraz Komisji Nauki zwrócił się z propozycją powołania ekspertów i przeprowadzenia konsultacji środowiskowych w sprawach projektów rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu ustalania wysokości dotacji i rozliczania środków finansowych na utrzymanie potencjału badawczego oraz na badania naukowe lub prace rozwojowe oraz zadania z nimi związane, służące rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich oraz w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na utrzymanie specjalnego urzędnika badawczego, specjalnego urzędnika badawczego z zakresu infrastruktury informatycznej nauki, zapewnienia dostępu do informacji naukowej, w tym do Wirtualnej Biblioteki Nauki, oraz na pokrycie kosztów restrukturyzacji i jednostek naukowych,

Sprawy zostaną zaopiniowane w terminie późniejszym, z uwagi na potrzebę zasięgnięcia dodatkowych opinii przed podjęciem uchwał.

X. Przyjęcie protokołu z XIV posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 maja 2015 r.

Rada przyjęła protokół jednogłośnie.

XI. Zamknięcie posiedzenia

Przewodniczący zamknął obrady i podziękował za udział i dyskusję.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Jerzy Woźnicki